

DET KONGELIGE
BARNE- OG LIKESTILLINGSDEPARTEMENT

Kultur- og kirke departementet
Pb. 8030 Dep
0030 OSLO

Deres ref
2006/00755 ME/ME3 AKR:elt

Vår ref
200600157

Dato
03.04.2006

HØRING – RAPPORT OM DIGITALRADIO I NORGE.

Vi viser til høringsbrev fra Kulturdepartementet datert 11.01.06 om rapporten "Digitalradio i Norge". Vi vil avgrense våre kommentarer til forhold som spesielt angår forbrukerhensyn.

Det fremgår at Medietilsynet har hatt sekretariatsansvaret for arbeidet med rapporten og har ledet arbeidsgruppen. Så vidt vi kan bedømme representerer imidlertid de øvrige deltakere i gruppen hovedsakelig institusjoner og organisasjoner som har klare interesser knyttet til å innføre DAB-sendinger via bakkenett. Vi savner primært en representant i gruppen som kunne målføre forbrukernes interesser i denne sammenheng. I tillegg mener vi det er en svakhet at det verken er med en person fra databransjen, eller noen som har særskilt kompetanse for eksempel på kabelnett. Alt i alt mener vi at gruppens spesielle sammensetning gjør at rapporten bare i ganske begrenset grad er egnet som underlag for videre beslutninger om innføring av digital radio i Norge, og at beslutningsunderlaget må kompletteres.

Rapporten opplyser ikke om hvilke kriterier som er benyttet som grunnlag for de refererte modellberegningene, dvs. beregningen av kostnader knyttet til en utbygging som vil gi DAB-dekning på hhv 70, 80 og 90% osv. Jfr. selve bruken av disse beregningene blant annet på sidene 20, 148, 198/199 i rapporten. Vi har i eget brev til Norkring AS datert 23. mars i år bedt om å få beregningene oversendt. Etter det vi forstår finnes minst tre ulike kriterier eller veiledninger for å måle dekningsgrad, hhv;

- fastmottak med retningsantenne 10 m over bakken uten terrengvariasjoner,
- utendørs mobilt mottak, og
- innendørs mottak.

I utgangspunktet vil vi gå ut fra at det i denne sammenheng er naturlig å legge til grunn et feltstyrkenivå som svarer til innendørs mottak. Vi har også notert at testene av DAB-radioenes signalfølsomhet foreløpig ikke er vurdert opp mot ulike feltstyrker fra senderne. Begge disse sistnevnte spørsmål mener vi bør vurderes nærmere av en uhildet faginstans når de etterspurte opplysninger fra Norkring AS foreligger.

Prinsipielt bør det være slik at tekniske spesifikasjoner og krav fastsettes av eller etter forslag fra en uavhengig faginstans, i denne saken for eksempel Post- og teletilsynet, og ikke av en part som selv er involvert i utbyggingen. Vi vil i denne forbindelse også peke på at signalleveransen i et bakkenett for DAB bør være etterprøvbart, og at konsesjonsmyndigheten i forkant bør ha vurdert i hvilken grad leveransen/dekningen faktisk skal etterprøves.

Mange husstander mottar allerede radio- og fjernsynssignaler gjennom kabelnett. Tilgang til DAB-signaler gjennom kabelantennenettet vil være en god løsning for disse. Etter det vi forstår er det enkelt å formidle DAB-signaler gjennom eksisterende kabelnett. Dette spørsmål synes ikke å være tilstrekkelig drøftet i den foreliggende utredningen.

Vi vil også vise til utredningsinstruksens bestemmelser om at den instans som setter en sak i gang, har ansvar for at det foretas en tilstrekkelig konsekvensutredning. Denne utredningen skal omfatte blant annet økonomiske og miljømessige forhold – også konsekvenser for private, herunder for enkeltpersoner. Avvikling av FM-nettet som en følge av overgang til DAB, slik rapporten beskriver, vil medføre en forsert utskifting av radiomottakere og/eller anskaffelse av adaptere i nær 2 millioner husholdninger. Både de privatøkonomiske og miljømessige sider ved dette må beskrives nærmere.

Det er etter vårt syn også å anbefale at vi fra norsk side går igjennom de konklusjoner som danske og svenske myndighetene er kommet til i spørsmålet om DAB-radio, samt underlaget for disse beslutningene. Etter det vi forstår har Danmark valgt å modernisere FM-nettet slik at det kan bli plass til flere kanaler, mens Sverige har utsatt sin vurdering for å få mer grunnlagsinformasjon - for senere å kunne fatte tryggere beslutninger om systemet for fremtidige radiosendinger.

Vi vil også vise til en rapport utarbeidet av det britiske National Consumer Council; *"Persuasion or compulsion? Consumers and analogue switch-off. A report to the broadcasting minister by the consumer expert group"*, datert september 2004. ¹⁾ Selv om rapporten først og fremst gjelder overgang til digitalt fjernsyn, anser vi at sammendraget med fordel kan benyttes som en oppsummering av relevante forbrukerhensyn også i diskusjonen om DAB-radio her hjemme. De britiske erfaringer viser for øvrig at denne typen overgang, fra en teknologi til en annen, er spesielt problematisk for visse grupper av husholdninger, som i denne sammenheng vil ha et betydelig behov for individuell bis-

¹ <http://www.ncc.org.uk/communications/ConsumerExpertGroup.pdf>

tand.

Vi har ikke tatt stilling til om det er ønskelig å innføre DAB via bakkenett i Norge, eller hvorvidt – og i tilfelle når - FM-nettet bør nedlegges. En årsak er at den foreliggende rapporten om digitalradio etter vår oppfatning ikke gir et tilstrekkelig beslutningsunderlag for en slik vurdering. Vår konklusjon er at beslutning om de spørsmål som rapporten drøfter bør utstå til saken er bedre utredet og dokumentert, med vekt blant annet på de momenter vi har nevnt ovenfor.

Vi bidrar gjerne i den videre diskusjonen om overgang til digital radio, for vår del ut fra et forbrukerperspektiv.

Med vennlig hilsen

Eivind Gram-Johannessen (e.f.)

Ole-Erik Yrvin